

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie november 2014

III. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 668/2013
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	24. septembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia vystupujú v postavení žalovaných v 3. až 6. rade v konaní o náhradu škody vo výške 2.987,45 EUR s príslušenstvom. Na náhradu škody odkázal žalobcu okresný súd v trestnom konaní. Mladistvý žalovaný v 1. rade sa mal prečinu krádeže a prečinu porušovania domovej slobody dopustiť tak, že vnikol neoprávnene spolu s v tom čase maloletým sťažovateľom v 1. rade do bytu žalobcu, za pomoci kľúča, ktorý si neoprávnene zadovážili od dcéry žalobcu a z kovovej pokladničky mu odcudzili najmenej 90 000 Sk, zatiaľ čo maloletý sťažovateľ v 3. rade čakal na ulici pred vchodom a dával pozor. Sťažovateľky v 2. a 4. rade sú zákonné zástupkyne sťažovateľov v 1. a 3. rade. O podanej žalobe rozhodol okresný súd tak, že žalovaným v 1. a 2. rade a sťažovateľom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu a trovy konania. Na základe odvolania sťažovateľov krajský súd napádaným rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil v celom rozsahu.</p> <p>Predmetom konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) je námietka sťažovateľov, spočívajúca v tvrdení, že krajský súd pochybil tým, že nezohľadnil zanedbanie zákonnej povinnosti okresným súdom poučiť sťažovateľov ako účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 OSP o ich povinnosti predložiť dôkazy najneskôr do vyhlásenia uznesenia na pojednávaní, ktorým sa končí dokazovanie vo veci, ďalej tým, že sa bez ďalšieho stotožnil s nenáležite zisteným skutkovým stavom, pokiaľ ide o zistenie, že časť žalobcom uplatnenej škody mu mala byť už sťažovateľmi preukázateľne vrátená, ako aj tým, že vec nesprávne právne posúdil, keď na daný prípad neaplikoval ustanovenie § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka o delenej spoločnej zodpovednosti sťažovateľov za škodu spôsobenú žalobcovi, a napokon aj tým, že pri svojom rozhodovaní nezobral do úvahy, že sťažovatelia v 1. a 3. rade už nadobudli plnoletosť, a teda konanie malo byť voči sťažovateľkám v 2. a vo 4. rade zastavené.</p>
ratio decidendi	<p>Pre konanie ústavného súdu bolo nevyhnutné zistiť, ktoré z uplatnených námietok uplatnili sťažovatelia už vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu a postupu okresného súdu. Ústavný súd zistil, že vo svojom odvolaní sťažovatelia uplatnili ako odvoláciu námietku iba tú, podľa ktorej okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav, či časť žalobcom uplatnenej škody mu bola sťažovateľmi už vrátená. Sťažovatelia v odvolacom konaní nenamietali ani zanedbanie poučovacej povinnosti okresným súdom, ani nesprávnu aplikáciu § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V odvolacom konaní mal krajský súd</p>

	<p>povinnosť preskúmať rozhodnutie a postup okresného súdu iba v rozsahu odvolacích námietok sťažovateľov. S námietkami sťažovateľov, ktoré neboli predmetom odvolania, sa krajský súd vo svojom rozhodnutí ani nemusel vysporadúvať, a teda v tomto smere jeho rozhodnutie ani nemôže byť preskúmané ústavným súdom.</p> <p>Pokiaľ ide o prvú námietku týkajúcu sa nesplnenia si zákonnej povinnosti okresným súdom poučiť účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 OSP, ústavný súd uviedol, že aj keď túto skutočnosť sťažovatelia v odvolaní vyslovene nenamietali, bolo povinnosťou odvolacieho súdu sa s touto skutočnosťou vysporiadať, krajský súd mal povinnosť skúmať, či v konaní okresného súdu boli dodržané všetky zákonné procesné zásady súdneho konania, o dodržaní procesných zásad konania podriadeným súdom sa krajský súd zmieňuje vo svojom rozhodnutí iba v prípade, ak zistí, že tieto zásady boli porušené. Krajský súd sa vo svojom rozsudku vyslovene nezmieňuje o tom, či dotknutá procesná zásada bola alebo nebola v postupe okresného súdu dodržaná, má sa teda za to, že krajský súd jej porušenie nezistil. Stanovisko krajského súdu je ústavne udržateľné.</p> <p>Pokiaľ však ide o druhú námietku sťažovateľov, podľa ktorej krajský súd rovnako ako okresný súd rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, keď nezisťoval, či nedošlo k zaplateniu časti škody žalobcovi, táto námietka bola aj odvolacou námietkou sťažovateľov, a teda krajský súd bol povinný sa s ňou v napádanom rozhodnutí vysporiadať. Krajský súd konštatoval, že sťažovatelia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že by žalobcovi bola z dotknutej krádeže vrátená akákoľvek suma. Ústavný súd konštatoval, že preukazovanie vzniku škody žalobcovi, jej výšky a to aká časť škody bola žalobcovi z odcudzenej sumy už vrátená, bolo predmetom dokazovania už aj v trestnom konaní vedenom okresným súdom, spisový materiál z ktorého mal tak okresný súd, ako aj krajský súd k dispozícii. Z trestného spisu, ako aj zo samotného rozhodnutia v trestnej veci vyplýva rozsah účasti sťažovateľov v 1. a 3. rade na trestnej činnosti, ktorou bola žalobcovi spôsobená škoda, ako aj s tým súvisiaca výška spôsobenej škody a napokon aj dôkazy o vrátení určitej sumy peňazí z odcudzenej sumy. Na základe uvedeného považoval ústavný súd argumentáciu krajského súdu o neunesení dôkazného bremena sťažovateľmi za ústavne neudržateľnú a nedôvodnú, keďže krajský súd nezohľadnil všetky skutočnosti, ktoré mu mali byť známe už zo spisu.</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že napádaný rozsudok krajského súdu je arbitrárny, neodôvodnený, a tak z ústavného hľadiska neudržateľný.</p> <p>Zvyšné námietky sťažovateľov nemohli byť predmetom prieskumu ústavného súdu, keďže neboli obsahom odvolania proti rozsudku okresného súdu.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru rozsudkom krajského súdu porušené boli, napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom priznal právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom finančné zadostučinenie nepriznal.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 5/00, III. ÚS 79/02, IV. ÚS 210/04</p>

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 457/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lubomír Dobřík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>15. októbra 2014</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>

	čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Okresný súd rozsudkom uložil žalovanej zaplatiť sťažovateľke sumu 3 009,76 € s príslušenstvom a trovy konania v sume 180,50 € a zároveň rozhodol, že sťažovateľke sa náhrada za trovy právneho zastúpenia nepriznáva. Nepovažoval za účelné, že sťažovateľka zastúpená osobou s právnickým vzdelaním v pozícii vedúceho právnych služieb udelila plnú moc na zastupovanie advokátovi, čím bezdôvodne navýšila trovy druhému účastníkovi konania. Podľa názoru okresného súdu bola vo veci podaná jednoduchá formulárová žaloba nevyžadujúca si nevyhnutne právnické vzdelanie. Okresný súd poukázal na nález ústavného súdu II. ÚS 78/03. Sťažovateľka podala proti časti rozsudku týkajúcej sa náhrady trov právneho zástupcu odvolanie, ktorým namietala, že rozhodnutie je nesprávne, nezákonné a neobsahuje úplné a výstižné zdôvodnenie, a že postupom súdu sa nespravodlivo zvýhodnil žalovaný. Krajský súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.</p> <p>Predmetom konania na ústavnom súde je námietka sťažovateľky, že rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne a popiera zmysel zásady úspechu v konaní vyjadrenej v ustanovení § 142 ods. 1 OSP, je nedostatočne odôvodnené nakoľko sa krajský súd absolútne nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, že právny názor ústavného súdu vyjadrený v náleze sp. zn. II. ÚS 78/03 z 9. septembra 2004 bol neskoršou judikatúrou tohto súdu, ako aj najvyššieho súdu prekonaný.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu konštatoval, že námietky sťažovateľky považuje za plne opodstatnené a že závery vyodené týmto súdom (ale ani okresným súdom) nie sú vo vzťahu k sťažovateľke správne a spravodlivé a nie sú v súlade ani s relevantnou zákonnou a ústavnou právnou úpravou.</p> <p>Ústavný súd uviedol, že k problematike nastolenej sťažovateľkou sa podrobne vyjadril vo svojom náleze č. k. ÚS 84/2014-32 z 23. mája 2014, v ktorom uviedol, že „v náleze sp. zn. II. ÚS 78/03 z 9. septembra 2004 vychádzal z toho, že ak je štát na ochranu svojich záujmov vybavený príslušnými organizačnými zložkami finančne aj personálne zaistenými zo štátneho rozpočtu, nie je zásadne dôvod, aby výkon svojich práv a povinností v tejto oblasti prenášal na súkromný subjekt, napr. advokáta. Pokiaľ tak napriek tomu urobí, potom spravdla nie je dôvod na uznanie týchto nákladov ako účelne vynaložených. Tento právny názor však nemožno bez ďalšieho aplikovať v napadnutom konaní, keďže sťažovateľka sa priznania náhrady trov právneho zastúpenia advokátom v okolnostiach danej veci domáhala v súlade s § 142 ods. 1 OSP ako subjekt súkromného práva, ktorý mal v merite veci plný úspech. Ústavný súd ďalej dodáva, že za účelne vynaložené trovy konania podľa § 142 ods. 1 OSP možno pokladať iba také, ktoré museli byť procesnou stranou nevyhnutne vynaložené na to, aby mohla riadne obhajovať svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na príslušnom súde. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva a súde.“</p> <p>Ústavný súd dospel v prerokúvanej veci k zisteniu, že výklad ustanovenia § 142 ods. 1 OSP krajským súdom v napadnutom rozhodnutí je arbitrárny a ústavne neudržateľný, keďže popiera účel náhrady trov konania, ktorým je kompenzácia výdavkov účastníkovi konania, ktoré musel vynaložiť v dôsledku protiprávneho konania iného účastníka konania, na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva, a že nebol dôvod, aby sa krajský súd nezaoberal právne významnými námietkami sťažovateľky uvedenými v jej odvolaní.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, na rovnosť účastníkov v konaní podľa § 47 ods. 3 ústavy, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru a na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu k dohovoru uznesením krajského súdu porušené boli napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom priznal právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 243/07, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, IV. ÚS 1/02, IV. ÚS 84/2014</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva: Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993,</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	III. ÚS 160/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	9. septembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie sumy 9.161,22 € s príslušenstvom, ktoré sa začalo v roku 2003.
ratio decidendi	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá: 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd pripustil istú mieru skutkovej zložitosti veci, ale táto sama osebe nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku napadnutého konania. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd konštatoval, že okolnosti na strane sťažovateľa čiastočne prispeli k celkovej dĺžke konania (nesplnenie poplatkovej povinnosti pri podaní návrhu, z dôvodov na strane sťažovateľa bolo potrebné trikrát odročiť pojednávanie). Uvedené vzal ústavný súd do úvahy pri určení výšky finančného zadosťučinenia. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že samotná skutočnosť, že napadnuté konanie trvalo v čase doručenia sťažnosti desať a pol roka na jednom stupni naznačuje, že konanie neprebiehalo v súlade s označenými právami sťažovateľa. Ústavný súd uviedol, že celková dĺžka neodôvodnených priet'ahov v konaní prekročila 36 mesiacov. Za nesústredený postup okresného súdu možno označiť nedostatok aktivity po vyrubení a nezaplatení súdneho poplatku, pochybenie pri predvolaní účastníkov, doručovanie vyjadrení účastníkov, ktoré mal okresný súd k dispozícii dlhší čas až na pojednávaniach, bezdôvodné odročovanie pojednávania. <u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u> <u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 4 500 € a právo na náhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02, II. ÚS 55/98, II. ÚS 32/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 272/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08

spisová značka	III. ÚS 275/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	9. septembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

zákonov a medzinárodných zmlúv skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie sumy 5.311,03 € s príslušenstvom, na ktorý bol návrh sťažovateľa postúpený z dôvodu miestnej príslušnosti ešte v roku 2010, no okresný súd vo veci vôbec nekonal.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že okresný súd dosiaľ riešil len otázku vlastnej miestnej príslušnosti a nevykonával žiadne procesné úkony vo veci samej, preto nie je možné ani uvažovať o skutkovej či právnej zložitosti veci.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd konštatoval, že k dĺžke posudzovaného konania neprispeli okolnosti na strane sťažovateľa v podstatnej miere. Sťažovateľovi však možno vytknúť pasívnejší prístup ku konaniu, keďže sa počas úplnej nečinnosti súdu o svoju vec nezaujímal, teda neriadil sa zásadou vigilantius iura, čo ústavný súd musel zohľadniť pri určení výšky finančného zadosťučinenia. Zároveň vzal ústavný súd do úvahy aj skutočnosť, že sťažovateľ nepodal žalobu na miestne príslušnom súde.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že trvanie namietaného konania na okresnom súde takmer 4 roky bez nariadenia čo i len jediného pojednávania vo veci samej je už samo o sebe neprimerané. K procesnej aktivite okresného súdu došlo až po 3 rokoch a 10 mesiacoch, keď okresný súd vyjadril svoj nesúhlas s postúpením veci a vyhotovil prípis, ktorým vec predložil krajskému súdu. Aj v tomto prípade však išlo o postup, ktorý možno označiť za neefektívny a nesústreďený, keďže krajský súd vrátil okresnému súdu spis bez rozhodnutia ako nesprávne predložený.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo. Okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 300 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
 Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, III. ÚS 127/03, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 336/07, III. ÚS 382/08, III. ÚS 254/09, IV. ÚS 15/03, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 10/05, IV. ÚS 210/04

spisová značka	III. ÚS 317/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. septembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov tým, že súd od roku 1998 nielenže predmetnú vec nerozhodol, ale ani nezačal konanie.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že vec nemožno považovať za právne ani skutkovo zložitú. O zložitosti ako o dôvode doterajšej dĺžky konania nie je možné uvažovať z dôvodu, že zo strany súdov neboli dosiaľ realizované žiadne úkony dokazovania vo veci.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníka konania ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania neprispeli okolnosti na strane sťažovateľky</p>

	<p>v podstatnej miere.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukázal na to, že trvanie napadnutého konania viac ako 16 rokov je už samo osebe neprimerané. V napadnutom konaní navyše došlo k viacerým obdobiam nečinnosti okresného súdu, ktorý bol bezdôvodne vo veci úplne nečinný takmer 11 rokov. Ústavný súd uviedol, že systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nemožno pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 132/03, I. ÚS 24/03, I. ÚS 119/03, I. ÚS 150/06, II. ÚS 55/98, II. ÚS 66/03, III. ÚS 127/03, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, IV. ÚS 15/03, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 210/04

spisová značka	III. ÚS 158/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	1. októbra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o zabezpečení záväzku, a že navrhovateľ je vlastníkom predmetných nehnuteľností, ktoré sa začalo v roku 2006. Sťažovateľ poukázal najmä na nesprávnosť rozsudkov okresného súdu, ktoré bolo potrebné rušiť ako aj neefektívny postup okresného súdu pri dovolacom konaní.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že zložitosť veci po právnej stránke považoval za priemernú. Ústavný súd pripustil istú mieru skutkovej zložitosti veci.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd nezistil okolnosti na strane sťažovateľa, ktoré by prispeli k celkovej dĺžke konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že samotný fakt, že vec je aj po uplynutí ôsmich rokov na súde prvého stupňa, svedčí o tom, že vec nie je prerokovaná v súlade so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Postup súdu prvého stupňa po vrátení veci najvyšším súdom na okresný súd bol ako celok neefektívny. Doterajším postupom okresného súdu došlo k zbytočným prietáhom.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo a prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 4 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 32/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 272/04, IV. ÚS 267/04, IV. 182/08

spisová značka	IV. ÚS 324/2014
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	1. októbra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o vydanie platobného rozkazu z titulu náhrady škody za neuhradenú pohľadávku z obchodného styku, nakoľko od roku 2003 ku dňu podania sťažnosti nebolo konanie právoplatne skončené.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že doterajší priebeh konania nemožno pripísať na vrub zložitosti prerokovanej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že veľkou mierou ovplyvnilo doterajšiu dĺžku konania. Ústavný súd poukázal najmä na veľký počet odročených a neuskutočených pojednávani z dôvodu práceneschopnosti štatutárneho zástupcu sťažovateľky, neúčast' právneho zástupcu na pojednávaniach pre kolíziu s inými pojednávaniami, nepreberanie zásielok na relevantnej adrese.</p> <p>3. Tretím kritériom bol postup samotného okresného súdu, ktorý ústavný súd považoval za neefektívny, čoho dôkazom je skutočnosť, že krajský súd dvakrát jeho rozhodnutia zrušil. Konanie ako celok nebolo právoplatne skončené ani po takmer 11 rokoch, čo nie je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 500 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 132/03, I. ÚS 7/2011, II. ÚS 55/98, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 103/09, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, IV. ÚS 210/04

spisová značka	III. ÚS 351/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	15. októbra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o rozvod manželstva a úprave práv a povinností k maloletému.
ratio decidendi	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:

	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že dĺžka konania nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníka konania ústavný súd nezistil také skutočnosti na strane sťažovateľky, ktoré by ovplyvnili dĺžku namietaného konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd s ohľadom na povahu konania (statusová vec) konštatoval, že samotná skutočnosť, že konanie prebiehalo vyše 4 rokov a 3 mesiacov na jednom stupni bez meritórneho rozhodnutia, je dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv. Okresný súd nepostupoval s potrebnou razanciou. Ústavný súd uznal, že obštrukčný postup odporcu čiastočne sťažil plynulý postup súdu, okresný súd však nevyužil procesné opatrenia, ktoré mu OSP poskytuje. Okresný súd bol viackrát nútený odročiť pojednávanie z dôvodov, ktoré zapríčinil svojim postupom. Ústavný súd preto konštatoval, že postupom okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom v konaní.</p> <p>K námietke sťažovateľky týkajúcej sa porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zásahom do rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, ústavný súd uviedol, že nesplnenie pozitívneho záväzku štátu a jeho orgánov, ako aj všeobecných súdov zabezpečiť účinnú ochranu práv a slobôd jednotlivcov v primeranej lehote, možno považovať za neoprávnený zásah do rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy vtedy, ak je nepochybné, že v dôsledku nedostatku existencie meritórneho rozhodnutia, ktorým by boli upravené práva a povinnosti rodiča k maloletému, sa zhoršuje postavenie dotknutého rodiča v tom zmysle, že rozvíjanie, respektíve obnova vzťahu dotknutého rodiča so svojim dieťaťom, je v súvislosti s uplynulým časom podstatne sťažená. Ústavný súd vychádzal z vysloveného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho intenzity a dospel k názoru, že dĺžka trvania právnej neistoty sťažovateľky v okolnostiach prípadu v spojitosti s obmedzenou možnosťou styku matky s maloletým, ktorá žiada o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti, je v príčinnej súvislosti s postupom okresného súdu, ktorý neposkytol ochranu jej právam v primeranej lehote, čím jej zasiahol do jej práva na rodinný život v takej miere, ktorá odôvodňuje vyslovenie porušenie tohto jej základného práva</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na ochranu pred neoprávneným zásahom do rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli. Okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadošťučinenie vo výške 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02, I. ÚS 13/2000, II. ÚS 55/98, II. ÚS 32/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 272/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, PL. ÚS 5/93, PL. ÚS 15/98</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva: Bergmann proti Českej republike z 27. októbra 2011, Koudelka proti Českej republike z 20. júla 2006, Voleský proti Českej republike z 29. júna 2004</p>

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 356/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Rudolf Tkáčik</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>15. októbra 2014</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu, ktorý od podania</p>

	odvolania po dobu viac ako jedného roka a desiatich mesiacov nevykonal vo veci ani jeden procesný úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu veci.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že konanie vo veci sťažovateľa nemožno hodnotiť ako skutkovo či právne zložitú. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd nezistil také skutočnosti na strane sťažovateľa, ktoré by ovplyvnili dĺžku namietaného konania. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup krajského súdu. Ústavný súd konštatoval existenciu ničím neodôvodnenej pasivity krajského súdu, ktorý nekonal bez toho, aby mu v tom bránila závažná prekážka, a do dňa rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti nevykonal v odvolacom konaní ani jeden procesný úkon. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, III. ÚS 111/02

spisová značka	III. ÚS 359/2014
sudca spravodajca	Ľubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	15. októbra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu, ktorý je od vrátenia veci z krajského súdu v roku 2011 nečinný.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že doterajší zdĺhavý priebeh konania nemožno pripísať iba na vrub prípadnej faktickej náročnosti veci a nezistil, že by išlo o právne zložitú vec. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd nezistil také skutočnosti na strane sťažovateľa, ktoré by ovplyvnili dĺžku namietaného konania. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že trvanie napadnutého konania 7 rokov a 9 mesiacov, z toho na okresnom súde 6 rokov a 10 mesiacov, je už samo o sebe neprimerané, zároveň zistil obdobie nečinnosti okresného súdu od februára 2011 do septembra 2014 a konštatoval že postup okresného súdu bol neefektívny. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 2 500 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p>Nakoľko v čase rozhodovania o sťažnosti už bol vyhlásený rozsudok okresného súdu, ústavný súd neuložil okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP	Ústavný súd SR: I. ÚS 24/03, I. ÚS 41/02, II. ÚS 66/03, III. ÚS 127/03, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03, IV. ÚS 15/03, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 210/04

a iných súdov	
spisová značka	III. ÚS 427/2014
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	15. októbra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 78/09-27 zo 14. mája 2009.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd odkázal na nálezy č. k. I. ÚS 232/09-30 z 11. novembra 2009 a č. k. I. ÚS 179/2014 z 13. augusta 2014. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľov ústavný súd konštatoval, že na procesné úkony, ktoré ubili, mali právo, čo nemohlo byť dôvodom nekonania okresného súdu v merite veci. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd odkázal na nálezy č. k. I. ÚS 232/09-30 z 11. novembra 2009 a č. k. I. ÚS 179/2014 z 13. augusta 2014. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľom v 1. a 2. rade finančné zadosťučinenie vo výške 2 x 300 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavný súd nevyhovel sťažnosti v časti, v ktorej sťažovatelia žiadali, aby okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietahov, nakoľko tak urobil už v náleze č. k. II. ÚS 78/09-27 zo 14. mája 2009 a v prevyšujúcej časti sťažovateľmi požadovaného finančného zadosťučinenia vo výške 29 400 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 221/04, II. ÚS 3/09, III. ÚS 103/07, III. ÚS 139/07, III. ÚS 111/02, III. ÚS 75/07, III. ÚS 118/07, III. ÚS 262/07, III. ÚS 254/09, IV. ÚS 260/04

Spracoval: JUDr. Veronika Franková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.